

Traumasensitief Onderwijs: implementatie van een traumasensitief klimaat in scholen door professionalisering van leerkrachten

Wendy Nelen^{a,b}, Petra Helmond^{a,c}, Roel Kooijmans^a, Rianne Wassink – de Stigter^c,
Evelyne Offerman^d, Michiel Asselman^d, Jolanda Buijze^e, Milou Golbach^b
^aKoraal Expertise Centrum, ^bPraktikon, ^cPluyn Intermetzo, ^dOrion, ^ede Loodsboot

Sector: Sectoroverstijgend
Thema: Professionele ontwikkeling van onderwijsprofessionals

Inleiding & achtergrond

- Leerlingen maken vaak traumatische ervaringen mee
- Scholen zijn zich veelal onvoldoende bewust van trauma en impact
- Scholen stemmen hierdoor onvoldoende af op de begeleidingsbehoefte van leerlingen
- Traumasensitief Onderwijs is een veelbelovende aanpak om scholen te ondersteunen in het ontwikkelen van een traumasensitief schoolklimaat
- In Traumasensitief Onderwijs staan de volgende componenten centraal:

Methode

Deelproject 1:

Implementatiestudie

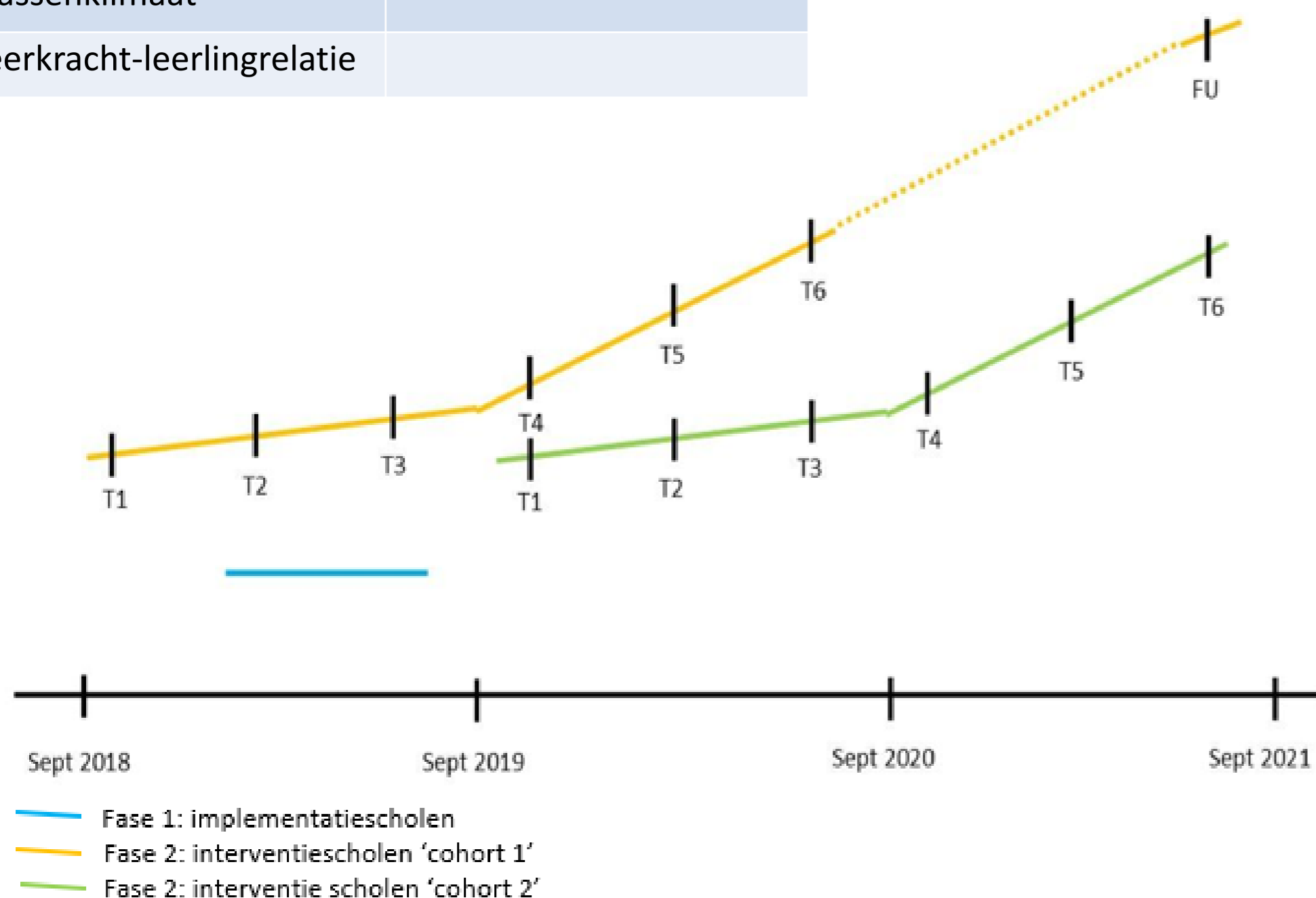
- Ontwikkeling implementatierichtlijnen op basis van:
  - Supervisie Leony Coppens
  - Praktijkervaringen ophalen (leerkrachten, schoolleiding en trainers)
  - Focusgroepen implementatie ervaringen scholen
  - Literatuurstudie: kwalitatieve synthese van kwalitatief en kwantitatief onderzoek (bv artikelen, dissertaties)

Deelproject 2:

Effectstudie

- 2 schooljaren, 3 meetmomenten per schooljaar
- Vragenlijsten leerling
- Vragenlijsten leerkracht

Leerlingen	Leerkrachten
Traumasympptomen	Competenties
(Probleem)gedrag	Traumakennis
Zelfregulatie	Klassenklimaat
Veerkracht	Leerkracht-leerlingrelatie
Klassenklimaat	
Leerkracht-leerlingrelatie	

Doel

Doel:

1. Inzicht krijgen in wat er nodig is om Traumasensitief Onderwijs te implementeren
2. Inzicht krijgen in de opbrengsten van Traumasensitief Onderwijs voor leerkrachten en leerlingen

Onderzoeksvragen:

1. Wat is nodig om een traumasensitief schoolklimaat in het (speciaal) onderwijs te implementeren? Wat zijn belemmerende en faciliterende factoren?
2. Vergroot het implementeren van 'Traumasensitief Onderwijs' in het (speciaal) onderwijs de kennis en competenties van leerkrachten ten aanzien van traumasensitief handelen?
3. Helpt het implementeren van 'Traumasensitief Onderwijs' in het (speciaal) onderwijs om het functioneren van de leerling te verbeteren?

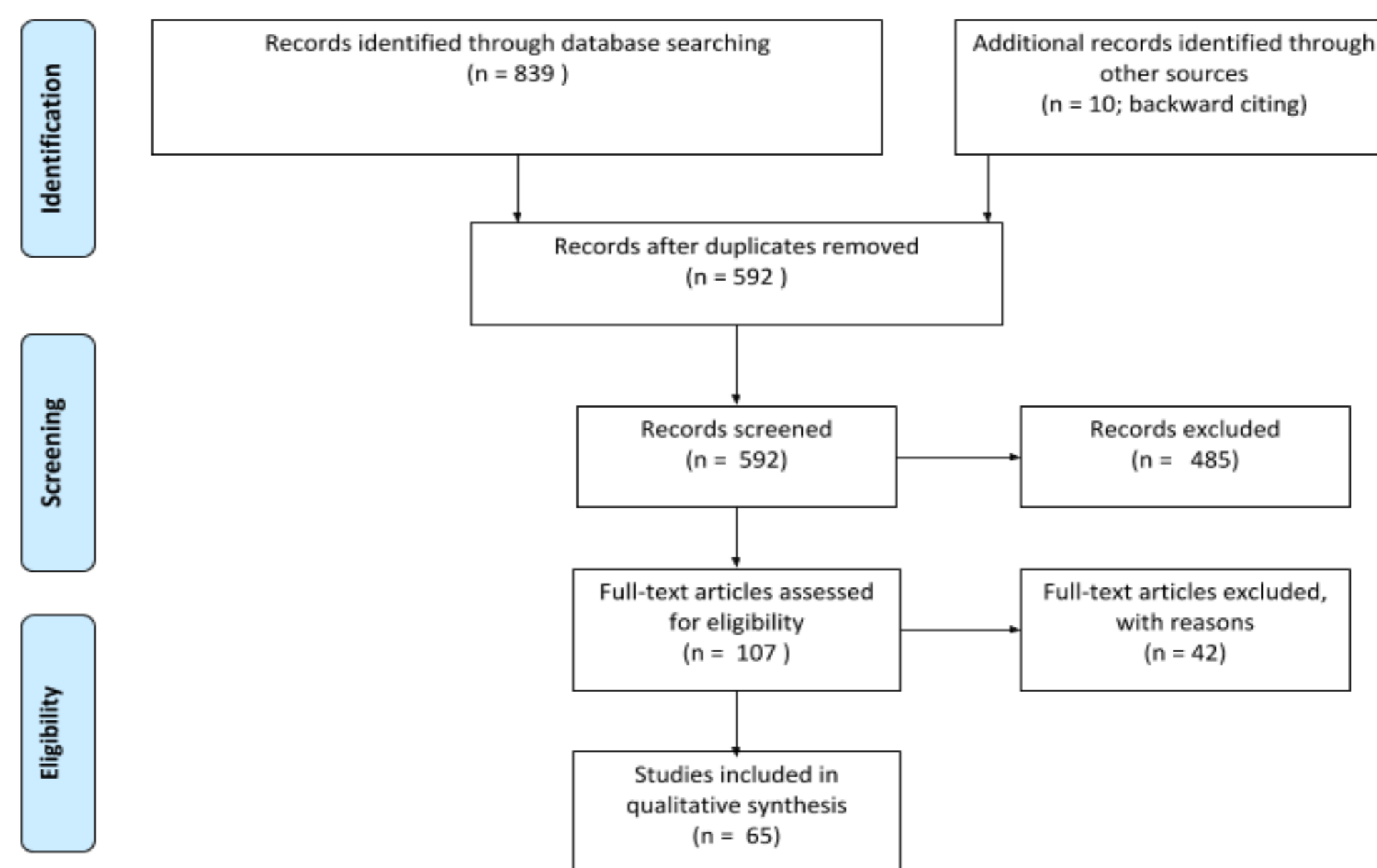
Beoogde opbrengsten:

1. Implementatierichtlijnen voor Traumasensitief Onderwijs
2. Artikelen wetenschappelijke en vaktijdschriften en infographics
  - Focusgroepen en review implementatie Traumasensitief Onderwijs
  - Effectiviteit Traumasensitief Onderwijs, leerkracht en leerling opbrengsten
3. Lerend netwerk van scholen die traumasensitief werken
4. Seminar 'Traumasensitief Onderwijs'

Waar staan we nu?

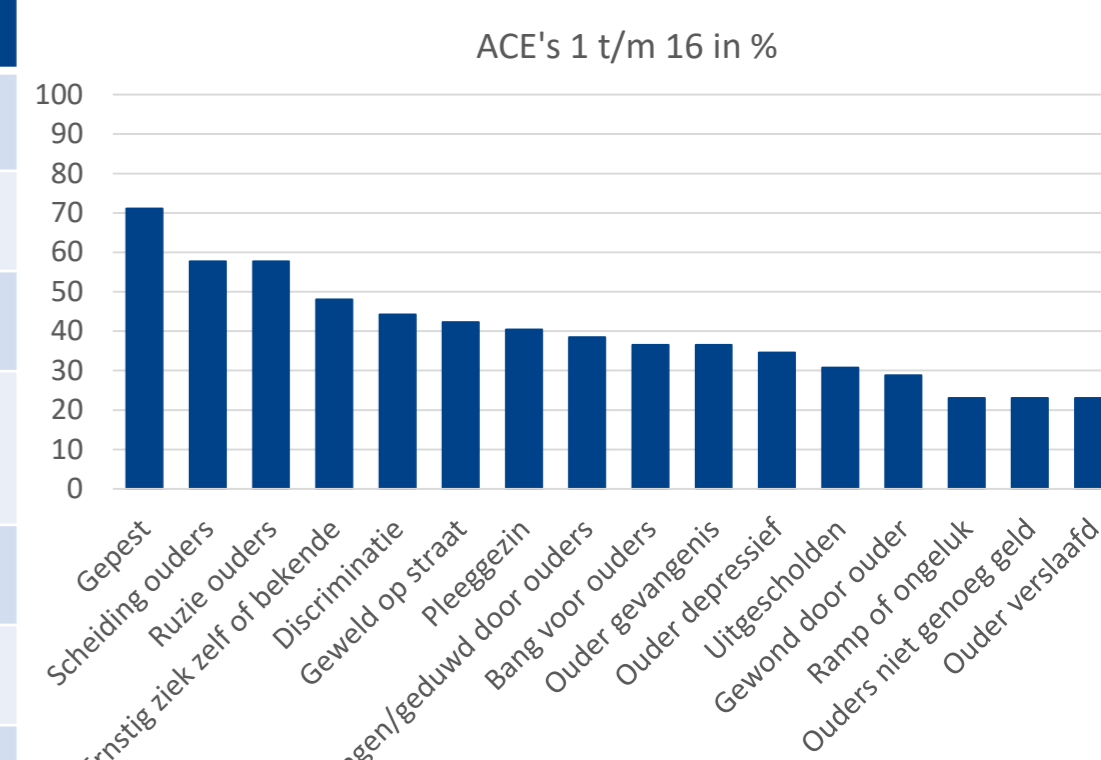
Implementatiestudie:

- 2 supervisiebijeenkomsten Leony Coppens
- AGORA bijeenkomst georganiseerd
- Focusgroepen ingepland
- Opzet en hoofdstuk 1 implementatierichtlijnen
- Literatuurstudie: selectie en inclusie literatuur

Effectstudie:

	Aantal
Metingen	1
Scholen (so en vso)	2
Scholen (regulier)	0
Leerlingen met toestemming	62
Deelnemende leerlingen	52
Geïnccludeerde leerlingen	47
Gem. aantal ACE's per leerling	8

Contact

tso@koraal.nl

